

ПРАВИЛА

користування водними об'єктами для плавання на маломірних (малих) суднах у Миколаївській області

I. Загальні положення

1.1. Правила користування водними об'єктами для плавання на маломірних (малих) суднах у Миколаївській області (далі - Правила) розроблені відповідно до ст. 8, пункт 11 та ст. 67 Водного кодексу України, ст. 2 та ст. 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ст.16, пункти 8,11 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», Закону України «Про морські порти» та п. 25 ст. 9 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності». При розробці цих Правил враховано наступні нормативно – правові документи:

Міжнародні правила попередження зіткнення суден (МППЗС-72), Кодекс торговельного мореплавства України (КТМ) в частині, що стосується експлуатації маломірних (малих) суден.

Указ Президента України від 08.04 2011 року № 447/2011 «Про Положення про Державну інспекцію України з безпеки на морському та річковому транспорті»

Постанови Кабінету Міністрів України:

- від 27 липня 1998 року № 1147 «Про прикордонний режим»;
- від 04 березня 1997 року № 204 «Порядок здійснення нагляду за забезпеченням безпеки руху на транспорті».

Накази Міністерства транспорту України:

- від 20 листопада 2003 року № 904 “Про затвердження Положення про систему управління безпекою судноплавства на морському і річковому транспорті”;

- від 16 липня 2004 року № 641 “Про затвердження Інструкції про огляд баз для стоянки маломірних (малих) суден”;

- від 16 липня 2004 року № 642 “Про затвердження правил безпечної експлуатації баз для стоянки маломірних (малих) суден”;

- від 16 лютого 2004 року № 91 “Про затвердження правил судноплавства на внутрішніх водних шляхах України”;

Інструкцію про порядок обліку та випуску маломірних суден, та інших плавзасобів у територіальне море та внутрішні води в межах Миколаївської області, затверджену Розпорядженням Миколаївської облдержадміністрації від 16.08 2011 року № 247-р. Зареєстрованої Головним Управлінням юстиції у Миколаївській області від 16.12.2011 році № 89/1848

1.2. Даними Правилами регламентовано порядок реєстрації, нагляду та технічного огляду маломірних (малих) суден для виробничих та туристично-прогулянкових цілей, які належать підприємствам, установам, організаціям

та приватним особам і експлуатуються на річках, водосховищах, узбережжях морів області (крім військових, спортивних і маломірних суден рибного господарства).

Ці Правила визначають порядок експлуатації, обліку та утримання на пристанях, причалах і в пунктах базування маломірних та інших плавзасобів, їх плавання у територіальному морі, внутрішніх водах та контрольованих прикордонних районах області: Очаківському, Березанському.

1.3. У Правилах використовуються терміни у таких значеннях:

- **водний об'єкт** – природний або створений штучно елемент довкілля, в якому зосереджується вода: море, річка, озеро, водосховище, ставок, канал, водоносний горизонт;

- **маломірне судно** – самохідне судно з головними двигунами потужністю менш як 75 кінських сил (55 кВт), несамохідне судно та парусне судно валовою місткістю менш як 80 реєстрових тонн, а також моторні судна незалежно від потужності двигунів, але валовою місткістю не більш як 10 реєстрових тонн, та несамохідні судна, що належать громадянам: гребні човни вантажопідйомністю 100 і більше кілограмів, байдарки – 150 і більше кілограмів та надувні судна і плавзасоби – вантажопідйомністю 225 і більше кілограмів;

- **мале судно** – судно, довжина корпусу якого становить 20 метрів і менше, за винятком буксирів, штовхачів, криголамів, суден, які перевозять більше 12 пасажирів, вантажних суден, плавкранів і суден технічного флоту;

- **швидкісне судно** – будь-яке маломірне (мале) судно, яке може розвинути швидкість 35 і більше км/год.;

- **моторне судно** – маломірне судно, якому надає рух двигун внутрішнього згорання, встановлений стаціонарно або навісний;

- **парусне судно** – судно під парусом, у тому числі, яке має механічний двигун, за умови, що він не використовується;

- **водні мотоцикли (гідроцикли) і подібні до них судна** – малі швидкісні плавзасоби з двигуном, спроектовані для керування однією особою і призначені для перевезення однієї або кількох осіб, рухаються по поверхні води у перехідному режимі, або режимі глісування. Вказаний термін охоплює плавзасоби з такими назвами: водний мотоцикл (water-buке), водний скутер (scooter), джетбайки (jet-buке), гідроцикл;

- **водний велосипед** – плавзасіб, що приводиться в рух з використанням фізичної сили людини і призначений для перевезення однієї або більше осіб, які розташовуються на спеціальних місцях для сидіння на корпусі плавзасобу;

- **водні атракціони типу «Банан» та подібні їм засоби** – пневматичні, надувні плавзасоби, що буксируються за судном – буксиром і призначені для перевезення пасажирів, що сидять на корпусі плавзасобу верхи;

- **плавзасіб** – будь-який засіб, що не є судном, але пристосований для пересування на ньому людей по воді: водний велосипед, віндсерфінг, байдарки, каное та інші подібні засоби;

- **засіб для пересування по льоду** – аеросани, буер, мотосани, снігохід

тощо;

- **база для стоянки маломірних суден (пункт базування)** – суб'єкт господарювання, одним зі статутних напрямів діяльності якого є надання послуг з безпечного утримання маломірних суден та їх ремонту і який утримує та використовує спеціально обладнані для цього гідротехнічні споруди, або природні берегові об'єкти;

- **порт** – визначені межами територія та акваторія, обладнані для обслуговування суден і пасажирів, проведення вантажних, транспортних та експедиційних робіт, а також інших пов'язаних з цим видів господарської діяльності;

- **пристань** – невеликий порт на внутрішніх водних шляхах для обслуговування річкових суден, який має 1 – 2 причали;

- **причал** – гідротехнічна споруда, яка має швартовні та відбійні пристрої і призначена для стоянки та обслуговування суден, обслуговування пасажирів, у тому числі для їх посадки на судна і висадки з суден, проведення вантажно-розвантажувальних робіт;

- **прокатна база (в тому числі тимчасова)** – спеціалізована база, на якій маломірні судна, або інші плавзасоби надаються у користування (експлуатацію) юридичним та фізичним особам у встановленому порядку;

- **спортивна база** – спеціалізована база, де базуються тільки судна, що використовуються виключно для тренувань зі спортивного метою, та судна, що їх обслуговують;

- **система управління безпекою (СУБ)** – структурована і документована система, яка дає змогу персоналу бази ефективно провадити її діяльність у галузі забезпечення безпеки судноплавства та захисту довкілля;

- **безпека судноплавства (БС)** – стан збереження (захищеності) людського здоров'я і життя, довкілля та майна на морі й на внутрішніх водних шляхах; відсутність неприпустимого ризику, пов'язаного з загибеллю або травмуванням людей, заподіянням шкоди довкіллю або матеріальних збитків;

- **вимоги БС** – вимоги, встановлені чинним законодавством України (включаючи її міжнародні договори), виконання яких на морському і річковому транспорті дозволяє йому функціонувати без надмірного ризику для життя і здоров'я людей, довкілля і схоронності майна;

- **послуги з перевезення пасажирів річковим, морським транспортом** – здійснення юридичною особою чи фізичною особою-підприємцем переміщення пасажирів за допомогою річкових, морських і маломірних суден та плавзасобів, які буксируються маломірними суднами;

- **державний нагляд** – виявлення та попередження правопорушень у галузі безпеки судноплавства, притягнення винних до відповідальності;

- **технічних нагляд** – нагляд за виконанням правил класифікації і побудови маломірних суден, інших технічних вимог до них;

- **призначена особа** – працівник адміністрації бази, відповідальний за утримання та безпечну експлуатацію бази, організацію схоронності суден та їх вихід у плавання;

- **контрольований прикордонний район** – це ділянка місцевості, яка визначена в межах території району, міста, прилеглої до державного кордону або узбережжя моря, що охороняється Державною прикордонною службою України, а також у межах територіального моря, внутрішніх вод, частини вод прикордонних річок, озер та інших водойм і розташованих у цих водах островів;

- **територіальне море** – прибережні морські води завширшки 12 морських миль, відлічуваних від лінії найбільшого відливу як на материку, так і на островах, що належать Україні, або від прямих вихідних ліній, що з'єднують відповідні точки. Географічні координати цих точок затверджуються в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. В окремих випадках інша ширина територіального моря України може встановлюватися міжнародними договорами України, а у разі відсутності договорів – відповідно до загальновизнаних принципів і норм міжнародного права;

- **внутрішні води України** – морські води, розташовані в бік берега від прямих вихідних ліній, прийнятих для відліку ширини територіального моря України, води портів України, обмеженні лінією, яка проходить через постійні портові споруди, які найбільше виступають у бік моря; води заток, бухт, губ і лиманів, гаваней і рейдів, береги яких повністю належать Україні, до прямої лінії, проведеної від берега до берега в місці, де з боку моря вперше утворюється один або декілька проходів, якщо ширина кожного з них не перевищує 24 морських миль; води заток, бухт, губ і лиманів, морів і приток, що історично належать Україні; обмежена лінією державного кордону частина вод річок, озер та інших водойм, береги яких належать Україні (згідно із Законом України «Про державний кордон України»)

1.4. Юридичні особи, що мають маломірні судна, повинні призначити посадову особу (далі – призначена особа), відповідальну за:

- експлуатацію та користування суднами;
- організацію робіт із забезпечення БС;
- розробку, підтримку та систематичне оновлення СУБ на базі;
- безпечне утриманням на базах стоянки маломірних суден;
- утримання рятувального майна;
- організація рятування на воді;

- профілактичну роботу із попередження аварійних подій покладена на перших керівників об'єктів управління системи управління безпекою судноплавства на морському і річковому транспорті в т. числі і базах для стоянки маломірних (малих) суден.

1.5. Судновласники, судноводії та призначена особа зобов'язані дотримуватися цих Правил, а також вимог інших нормативних документів, що регламентують безпеку плавання суден, попередження нещасних випадків на воді та забруднення довкілля.

Особи, які порушують Правила, несуть відповідальність згідно з чинним законодавством.

1.6. Водні об'єкти, на яких дозволяється плавання маломірних суден, їх бази стоянки, місця масового відпочинку населення на воді (пляжі), а також місця, заборонені для плавання маломірних суден, повинні бути обладнані навігаційними плавучими береговими знаками і вогнями, а також інформаційними (заборонними, попереджувальними, приписними) знаками встановленого зразка. Вхід самохідних плавзасобів в акваторії пляжів категорично заборонений.

Зазначені знаки встановлюються місцевими органами виконавчої влади та власниками баз стоянки і підлягають щорічному огляду Інспекцією перед початком навігації.

Схеми розміщення таких знаків та їх технічні характеристики узгоджуються з Інспекцією.

1.7. Персональну відповідальність за забезпечення безпеки плавання маломірних суден, безпечну експлуатацію баз їх стоянки, організацію СУБ несуть фізичні особи або керівники юридичних осіб, яким належать вказані судна (базы-стоянки), або які використовують їх за договором оренди.

1.8. Контроль за виконанням цих Правил, зокрема за функціонуванням баз – стоянок маломірних (малих) суден та дотриманням вимог безпеки судноводіями маломірних (малих) суден здійснюється виконавчими органами районних рад області на території яких розташовані бази у тісній взаємодії з організаціями, установами, діяльність яких пов'язана із забезпеченням правопорядку, охорони життя людей на воді та охорони довкілля відповідно до чинного законодавства.

1.9. Державний нагляд за безпекою на морському та річковому транспорті в т.ч. за маломірними (малими) суднами здійснює Державна інспекція з безпеки на морському та річковому транспорті (Укрморрічінспекція), та її територіальний орган Миколаївське міжрегіональне управління Укрморрічінспекції. (далі Інспекція)

Вимоги Інспекції, в межах її компетенції, є обов'язковими для виконання всіма судновласниками, судноводіями та призначеними відповідальними особами.

1.10. Технічний нагляд за маломірними суднами та їх огляд здійснює регіональне представництво Регістра судноплавства України в м. Миколаєві, крім спортивних яхт, що мають сертифікати спортивного судна та проходять технічний огляд відповідно до статусу спортивного судна.

2. Обов'язки судновласників, судноводіїв та посадових осіб, відповідальних за експлуатацію маломірних суден та баз їх стоянки

2.1. Судновласники зобов'язані зареєструвати належні їм судна у 10-денний термін з дня їх отримання, купівлі, побудови або за інших обставин придбання права власності.

Реєстрація маломірних суден здійснюється капітаном Миколаївського морського торговельного порту і відділами ведення Суднової книги України, та Суднового реєстру України Державної інспекції України з безпеки на морському та річковому транспорті згідно з Порядком ведення Державного суднового реєстру України та Суднової книги України (постанова Кабінету Міністрів України від 26 вересня 1997 року № 1069), крім спортивних яхт, що мають спортивний сертифікат.

2.2. Судновласники зобов'язані своєчасно пред'являти свої судна представникам класифікаційного товариства для здійснення ними технічного огляду.

2.3. Відповідальність за безпечну експлуатацію маломірних суден, баз для їх стоянки, виконання вимог щодо забезпечення безпеки плавання несуть власники маломірних суден і баз-стоянок та їх відповідальні представники: начальники причалів, водноспортивних баз, човнових причалів, зон відпочинку, керівники оздоровчих закладів, прокатних та туристичних баз тощо.

Зазначені особи зобов'язані:

- забезпечити реєстрацію бази в Інспекції відповідно до Правил безпечної експлуатації баз для стоянки маломірних суден, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 16 липня 2004 року № 642 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 23 липня 2004 року за № 915/951 (далі – Правила утримання баз стоянки);

- щороку до початку навігації пред'являти бази стоянки маломірних суден технічним комісіям для огляду контролюючим організаціям, визначеним наказом Міністерства транспорту України від 16 липня 2004 року № 641 “Про затвердження Інструкції про огляд баз для стоянки маломірних (малих) суден”.

Дозвіл на використання причалів, баз стоянок рибного господарства додатково щороку підтверджується Державним агентством рибного господарства України за участю підрозділу Державної прикордонної служби України - у контрольованих прикордонних районах (постанова Кабінету Міністрів України від 27 липня 1998 року № 1147 “Про прикордонний режим”)

Власники баз-стоянок маломірних (малих) суден, на яких базуються, як прогулянково-туристичні так і риболовні судна, повинні їх зареєструвати і отримати свідоцтво про реєстрацію такої бази в Укрморрічінспекції

- будівництво нових та реконструкцію діючих баз для стоянки маломірних суден проводити згідно з проектами, погодженими згідно вимог чинного законодавства;

- погоджувати час, місце та порядок проведення спортивних змагань на акваторіях, які належать судноплавним трасам, не менше як за 10 діб з капітанами морського та річкового портів, Інспекцією, рятувальними станціями та підрозділом Держтехногенбезпеки у Миколаївській області, що обслуговують цей район. Місця проведення змагань для швидкісних та

моторних суден мають бути обставлені буями з прапорцями й охоронятися спеціально організованими постами для забезпечення безпеки руху;

- розробляти та здійснювати заходи з охорони навколишнього природного середовища, а також території та акваторії баз-стоянок маломірних суден від забруднення;

- за погодженням з органами, що регулюють судноплавство, встановлювати попереджувальні та інформаційні знаки на території бази-стоянки, надавати інформацію про гідрометеорологічні умови плавання та прогноз погоди;

- запроваджувати випускний режим суден, користування базами-стоянками відповідно до цих Правил;

- на базах-стоянках, які надають послуги громадянам по утриманню їх суден, повинні бути обладнані штрафні майданчики для затриманих суден, що були вилучені в осіб, які здійснювали керування у стані алкогольного сп'яніння або без необхідних судових документів, свідоцтв на право керування судном тощо. Утримання суден на штрафних майданчиках проводиться згідно з чинним законодавством за рахунок судновласників, або осіб, що здійснили порушення;

- не допускати на базах стоянки маломірних суден зберігання та стоянку суден, що не здійснили державну реєстрацію в установленому порядку, або не мають відношення до цієї бази;

- обладнати куточки судноводія засобами наочної агітації і надавати державним інспекторам приміщення для прийому судноводіїв та оформлення документів;

- організувати рятувальні пости, при необхідності забезпечивши їх черговим човном з відповідним обладнанням і спорядженням;

- при проведенні спортивних змагань на акваторіях забезпечити чергування рятувального човна. Обладнаного рятувальним оснащенням згідно норм належності;

- за узгодженим графіком надавати, за домовленістю, моторне судно для здійснення патрулювання на закріплених водоймах підрозділу Інспекції.

2.4. Установи і організації фізкультури та спорту, керівники водноспортивних баз, водних станцій зобов'язані:

- змагання, тренування, свята на воді проводити на акваторіях, що спеціально відведені для цього і закриті для судноплавства інших (не спортивних) суден;

- при необхідності проведення змагань на акваторіях, не визначених для подібних заходів, отримати дозвіл Інспекції;

- на період проведення спортивних заходів визначати осіб, відповідальних за безпеку людей та плавзасобів, позначати (огороджувати) акваторію буями та виставляти пости на човнах для забезпечення безпеки плавання;

- для забезпечення безпеки проведення парусних регат призначаються моторні судна супроводження, що можуть надати за необхідності допомогу парусним суднам та людям, що терплять лихо на воді;

- при здійсненні переходу спортивних суден від місць базування до місць проведення змагань і в зворотному напрямку забезпечити дотримання судноводіями чинних Правил плавання на внутрішніх водних шляхах України або Міжнародних правил попередження зіткнення суден у морі та обов'язкових постанов по портах;

- здійснювати перехід спортивних, веслових та парусних суден до місця змагань під контролем тренерів за межами судноплавних шляхів;

- не допускати плавання спортивних суден при появі льоду в осінньо-зимовий та весняний періоди.

2.5. При проведенні екскурсій, колективних виїздів на відпочинок на маломірних суднах керівники підприємств, організацій та установ повинні призначати осіб, що відповідають за безпеку людей та плавзасоби, громадський порядок та охорону навколишнього середовища.

- керівник (судноводій) проводить інструктажі з відпочиваючим колективом перед початком екскурсії, колективного виїзду на відпочинок на маломірному судні.

2.6. Усі маломірні судна громадян повинні базуватися на організованих причалах, базах для стоянки цих суден. Громадяни, які мешкають біля водойм у міській або сільській місцевості, у виключних випадках можуть зберігати маломірні судна вдома з дозволу виконкомів сільських, селищних, міських рад.

2.7. Місця розміщення баз стоянки маломірних суден встановлюються місцевими органами виконавчої влади за узгодженням з Інспекцією.

На території бази повинна забезпечуватися наявність передбачених проектом причалів, пірсів, службових приміщень та інших споруд, їх технічна стійкість при тривалій експлуатації, а також під'їзд для пожежних автомашин до місць забору води, стоянки суден і об'єктів на березі. Територія бази повинна бути огорожена (акваторія огорожується дамбами, понтонами, бонами, плавучими та іншими знаками судноплавної обстановки), утримуватися у чистоті і відповідати встановленим вимогам протипожежного, санітарно-епідеміологічного нагляду та охорони природи.

Всі приписані до бази маломірні судна вносяться до журналу приписного флоту цієї бази із зазначенням бортового номера, типу судна, власника судна, його адреси і номера телефону, місця стоянки судна на базі, часу проходження технічного огляду на придатність до плавання.

2.8. Керівник бази за узгодженням з Інспекцією (у контрольованих прикордонних районах – також з відповідними підрозділами Державної прикордонної служби України) встановлює випускний режим, який повинен передбачати контроль за виходом і поверненням маломірних суден, їх справністю, наявністю обов'язкових судових документів і посвідчень судноводіїв, за дотриманням норм пасажиромісткості, а також сповіщення судноводіїв про прогноз погоди.

2.9. При виході судна у плавання і при його поверненні на базу в журналі обліку виходу (приходу) суден повинен бути здійснений порядковий запис: номер судна, прізвище й ініціали судовласника, час отримання

дозволу на вихід судна, мета і маршрут плавання, пункт призначення, орієнтовний час повернення, фактичний час повернення на базу.

2.10. Випуск маломірних суден з бази-стоянки **забороняється** у випадках:

- ненадання судноводієм посвідчення на право керування маломірним судном (у тому числі водним мотоциклом і подібними до них суднами), свідоцтва про придатність судна до плавання з відміткою в ньому про проходження щорічного технічного огляду;

- Відсутності або невідповідності бортового номера судна записам у судовому білеті;

- відсутності у судноводія довіреності на право керування судном (за відсутності судовласника);

- виявлення на судні несправностей, за яких заборонена його експлуатація;

- відсутності на судні встановлених рятувальних, протипожежних, водовідливних і аварійних засобів;

- порушення норм пасажиромісткості та вантажопідйомності, неправильного розміщення вантажу (пасажирів), що викликає крен (диферент);

- наявності на судні вибухо та вогнебезпечних вантажів, якщо воно не призначене (не пристосоване) для перевезення цих вантажів або якщо їх перевезення здійснюється разом з пасажирями;

- якщо прогнозовані та фактичні гідрометеорологічні умови на водоймі небезпечні для плавання суден даного типу.

2.11. Судна, що прибули на базу в несправному чи аварійному стані, повинні бути оглянуті з подальшим коротким записом про їх технічний стан у журналі виходу (приходу) суден. Інформація про аварійні судна повідомляється Інспекції.

2.12. Судноводії зобов'язані на вимогу працівників Інспекції зупинити судно і пред'явити їм судові документи, відповідне свідоцтво (диплом) на право керування маломірним (малим) судном та надати можливість його огляду.

3. Вимоги до технічного стану баз стоянки маломірних суден

3.1. База стоянки для маломірних суден повинна забезпечувати безпечну цілодобову стоянку приписаних до неї маломірних суден, зберігання судового інвентарю, моторів, іншого обладнання та повною мірою відповідати вимогам Правил утримання баз стоянки та Інструкції про огляд баз для стоянки маломірних суден, затвердженої наказом Міністерства транспорту України від 16 липня 2004 року № 641 і зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 23 липня 2004 року за № 914/9513.

3.2. Територія та акваторія бази стоянки маломірних суден мають відповідати вимогам санітарно-епідеміологічної служби, норм у сфері цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки.

3.3. База стоянки маломірних суден повинна мати зручні підходи та під'їзди до території.

Кордони водної акваторії бази стоянки маломірних суден повинні бути чітко визначені знаками: буями, бакенами, віхами тощо.

3.4. На базі стоянки маломірних суден повинен бути рятувальний пост, обладнаний відповідно до вимог пп. 3,4 «Правил охорони життя людей на водних об'єктах України». (Затверджених наказом МНС від 03.12.2001 року №272)

На причалах бази мають бути вивішені через кожні 25 м рятувальні круги, готові до негайного використання, з кидальним кінцем довжиною 25 м.

Рятувальні круги повинні бути випробувані на міцність та плавучість з нанесенням на них штампа випробування.

3.5. На базі стоянки маломірних суден повинні бути обладнані майданчики для посадки і висадки пасажирів.

3.6. Освітлення причалів та берегової території не повинно заважати судноводіям суден, які проходять повз базу. Для цього всі ліхтарі мають бути забезпечені ковпаками з направленим униз освітленням.

Світильники, прожектори та інші освітлювальні прилади повинні забезпечувати освітлення причалів, пірсів, боксів, леєрного огородження, рятувальних засобів та щитків з протипожежним інвентарем.

3.7. На базі стоянки маломірних суден причали, пірси повинні мати міцний настил, щороку перевірятися на міцність власником бази.

Причали, пірси, понтони повинні мати загороджувальний леєр по периметру, закріплений на 10 – 30 см вище рівня води з відстанню між кріпленнями 1,5 м.

3.8. Містки, сходи встановлюються на ширину, достатню для переходу осіб (не менше 80 см), з поручнем висотою 110 см.

Закріплення сходів повинно забезпечувати безпечне пересування по них людей при коливанні горизонтів води.

3.9. Про випробування рятувальних кругів, сходів і трапів складається акт, який зберігається у відповідальній особи.

3.10. На базі стоянки маломірних суден на видному місці мають бути розміщені схеми руху, перехрещення суднового ходу маломірними суднами, створено куток безпеки.

3.11. На базі стоянки маломірних суден повинні знаходитися журнали проведення навчальних тривог “Людина за бортом”, “Пожежа”, вахтової служби.

3.12. Кожне приписане до бази стоянки маломірне судно повинно мати своє постійне місце стоянки.

3.13. Кожна база стоянки маломірних суден повинна мати план розміщення маломірного флоту та ємність для відпрацьованих пально-мастильних матеріалів і ганчір'я.

Розміщення та зберігання пально-мастильних матеріалів повинно забезпечувати безпеку берегових та плавучих споруд і погоджуватися та відповідати вимогам законодавства у сфері цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки.

3.14. На кожній базі стоянки маломірних суден має бути обладнаний контрольно-пропускний пункт, на якому при виході від причалу перевіряються такі документи:

- судновий білет;
- свідоцтво на придатність судна до плавання;
- посвідчення на право управління маломірним судном з відміткою про проведення перевірки знань.

3.15. Технічний нагляд за базами для стоянки маломірних (малих) суден здійснюється комісіями, які призначається виконавчими органами районних рад на території яких розташовані бази із залученням представників Миколаївського міжрегіонального управління Державної інспекції України з безпеки на морському та річковому транспорті, і включає проведення щорічних технічних комплексних оглядів перед початком навігаційного періоду та контроль за технічним станом баз – стоянок під час експлуатації.

3.16. Відповідальна за базу стоянки маломірних суден особа, її керівництво та інші працівники відповідають за:

- виконання вимог з безпеки судноплавства згідно з Правилами утримання баз стоянки;
  - своєчасне пред'явлення бази стоянки маломірних суден до комплексного та оперативного огляду комісією;
  - організацію виконання вимог, встановлених до баз для стоянки маломірних суден, регулюється Положенням про систему управління безпекою судноплавства на морському і річковому транспорті, затвердженим наказом Міністерства транспорту України від 20 листопада 2003 року № 904 і зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 19 грудня 2003 року за № 1193/8514;
  - протипожежний, санітарний стан берегової території та акваторії;
  - очищення акваторії бази-стоянки маломірних суден від пально-мастильних матеріалів та сміття.
  - Виконання вимог органів цивільного захисту та техногенної безпеки;
- Відповідальна за базу стоянки маломірних суден особа підписує акт щодо результатів технічного огляду бази.

4. Режим користування, район плавання та порядок руху маломірних суден

4.1. Терміни відкриття та закриття навігації для маломірних суден щороку встановлюються розпорядженням Голови обласної державної адміністрації за погодженням з начальником Миколаївського міжрегіонального управління Державної інспекції з безпеки на морському та річковому транспорті з урахуванням гідрометеорологічних умов.

Строки навігації окремих маломірних суден у виключних випадках можуть бути продовжені за спеціальним дозволом Інспекції.

4.2. Під час руху маломірні судна повинні дотримуватися Правил судноплавства на внутрішніх водних шляхах України або Міжнародних правил попередження зіткнення суден у морі, місцевих правил плавання на внутрішніх водних шляхах та обов'язкових постанов по морських портах, а також інших нормативних документів, що регламентують безпеку судноплавства.

4.3. Під час плавання на безпалубному маломірному судні пасажир та члени екіпажу повинні бути одягнені в рятувальні нагрудники (жилети).

4.4. На акваторіях, що не підпадають під дію Правил судноплавства на внутрішніх водних шляхах України або Міжнародних правил попередження зіткнення суден у морі, під час руху маломірні судна повинні дотримуватись таких вимог:

- якщо два моторні судна рухаються прямо або майже прямо назустріч одне одному, вони повинні розходитися лівими бортами;

- якщо два моторні судна наближаються перетинаючи курс один одному, то судно, яке бачить інше судно зі сторони правого борту, повинно дати йому дорогу;

- якщо два вітрильні судна наближаються так, що виникає загроза зіткнення, одне з них поступається дорогою іншому таким чином:

  - якщо судна прямують різними галсами, то судно, яке йде лівим галсом, повинно дати дорогу іншому судну;

  - коли судна прямують однаковими галсами, то судно, що знаходиться з навітренного боку, повинно поступитися дорогою судну, що рухається з підвітренного боку;

  - якщо судно прямує лівим галсом і судноводій бачить інше судно за вітром та не може розпізнати, яким галсом воно рухається, то перше судно повинно поступитися дорогою останньому;

- якщо моторне судно наближається до вітрильного так, що виникає загроза зіткнення, то моторне судно повинно дати дорогу вітрильному;

- перетин курсу іншого судна рекомендується здійснювати за його кормою. Допускається перетин курсу по носу судна за умови, якщо після закінчення маневру перетину до судна, що наближається, залишається не менше 500 м.

4.5. Плавання усіх маломірних суден дозволяється тільки у світлий час доби (від сходу до заходу сонця). У виключних випадках, коли маломірне судно з непередбачених обставин (поломка тощо) не мало можливості у денний період дістатися місця базування, судноводій зобов'язаний рухатися з

дотриманням правил несення навігаційних вогнів у відповідності з МПЗЗС-72, Правилами судноплавства на внутрішніх водних шляхах України. Виключення стосуються також спортивних суден, що беруть участь у проведенні спортивних змагань та регатах в (темний час доби), при безумовному виконанні діючих правил плавання стосовно несення навігаційних вогнів та режиму плавання маломірних суден в даному районі.

4.6. Плавання усіх маломірних суден дозволяється тільки за межами судноплавних трас.

4.7. Усі маломірні судна повинні триматися осторонь транспортних, пасажирських та інших мало і великотоннажних суден, не заважати їх руху та маневрам, навіть якщо ці маневри проводяться за межею фарватеру.

4.8. При обгонах моточовен, катер, які здійснюють обгін, повинні рухатися таким чином, щоб не заважати руху іншого судна, яке обганяють, та намагатися обійти його по лівому борту.

4.9. Якщо моточовен (катер), які здійснюють обгін, при своєму русі створюють високу хвилю, то вони зобов'язані зменшити хід.

4.10. Усі маломірні судна, виходячи із-за повороту річки, протоки, великих суден, які стоять на якорі, коли простір не проглядається, повинні рухатися з безпечною швидкістю, щоб уникнути зіткнення із суднами, які виходять з прихованого повороту, і тільки тоді, коли судноводій буде упевнений, що за поворотом немає інших суден, можуть збільшувати хід та прямувати за призначенням.

4.11. Перетинати річку та судновий фарватер дозволяється тільки за відсутності на каналі транспортних, пасажирських та інших мало і великотоннажних суден під кутом, близьким до 90° .

4.12. Усі маломірні судна, які перетинають річку і фарватер, поступаються дорогою суднам, що прямують уздовж річки чи по фарватеру.

4.13. У межах міста Миколаєва масовий рух суден проводиться вздовж правого берега зі швидкістю не більше 35 км/год. На траверзі піонерського табору «Партизанська іскра» рух здійснюється лівим берегом.

4.14. На річці Південний Буг маломірним суднам дозволяється перетинати судовий хід під кутом 90 градусів за відсутності на підході транспортних суден, особливо швидкохідних. Маломірні судна, що базуються на причалі №5, під час виходу з причалів на пониженій швидкості повинні вживати особливих заходів обережності при перетинанні вхідного каналу Миколаївського річкового порту.

4.15. У районі Костянтинівського маяка (човнова станція «Зоряка», причал №10) при виході та заході суден необхідно вживати усіх заходів обережності при перетинанні суднами підхідного каналу морського порту.

4.16. Усі мости уверх та вниз необхідно проходити тільки в світлий час доби прогонами, розташованими з боку руху дрібного флоту і позначеними щитами. Швидкість руху не повинна перевищувати 10 км/год, а в прогонах із зустрічним рухом – 5 км/год.

4.17. Маломірним засобам, рибпромисловим, спортивним катерам Правилами користування водними об'єктами для плавання на маломірних

(малих) суднах у Миколаївській області заборонено:

Рухатись уздовж лівого берега на ділянці від Варварівського мосту до піонерського табору «Партизанська іскра»;

Заходити в акваторію пасажирської та вантажної дільниці Миколаївського річкового порту;

Ставати на якір у межах суднового ходу і 20- метрової смуги, що примикає до нього на акваторіях рейдів, поблизу знаків судноплавної обстановки, ближче 500 метрів від мостів і 20 метрів від причалу та дебаркадерів, у районах підводних переходів, на акваторії портів та портових рейдів;

Підходити до транспортних суден, що стоять на рейдах або виконують там вантажні операції, або становити свої судна на якір, в межах якірної стоянки для транспортних суден.

Заходити в акваторії портів, суднобудівних заводів та перевантажних терміналів, рухатись ближче, ніж 250 метрів до їх причалів.

4.18. У прибережно-морській зоні дозволяється плавання маломірних суден з віддаленням від берега на відстань, що не перевищує вказану у свідоцтві на придатність судна до плавання, з дотриманням додаткових обмежень:

- весельним плавзасобам – до 500 м від місця базування;
- розбірним та надувним човнам – до 100 м від берега.
- гідроциклам – на відстань до 1 морської милі. від берега

5. Порядок користування водними мотоциклами і подібними до них суднами.

5.1. Перед початком експлуатації водні мотоцикли повинні бути зареєстровані згідно чинного законодавства.

Після реєстрації водному мотоциклу надається державний номер, який необхідно нанести контрастною фарбою на корпус судна, а власнику вручається судовий білет.

5.2. Водний мотоцикл повинен пройти технічний огляд у підрозділі Регістру судноплавства України та мати свідоцтво про придатність до плавання малого судна.

5.3. До керування водними мотоциклами допускаються тільки особи, що мають свідоцтво на право керування маломірним моторним судном з відповідною потужністю двигуна та які своєчасно пройшли чергову перевірку в Інспекції.

5.4. Плавання на водних мотоциклах дозволяється тільки у світлий час доби, при достатній видимості та за умови, що висота хвилі і віддалення від берега не перевищують межі, вказаної у судових документах.

Судноводій та пасажирів під час руху мотоцикла повинні постійно знаходитись у рятувальних засобах.

Плавання на водних мотоциклах забороняється в місцях масового

відпочинку населення, в районі пляжів, місць для купання, на заборонених для плавання акваторіях, вказаних у обов'язкових постановках капітанів морських та річкових портів.

5.5. Водному мотоциклу забороняється перетинати курс суден, заважати їх руху, швартуватися за знаки навігаційного огороження.

5.6. Право навчання керуванню водним мотоциклом на воді надається тільки особам (інструкторам), що мають відповідну підготовку і свідоцтво на право керування моторним маломірним судном з двигуном відповідної потужності.

5.7. Видача водних мотоциклів напрокат здійснюється лише за наявності оформленої відповідної ліцензії та тільки особам, що мають відповідне посвідчення на право керування маломірним судном. За відсутності в особи, що бере напрокат водний мотоцикл, посвідчення на право керування ним, водним мотоциклом обов'язково повинен керувати інструктор.

5.8. Тренування на водних мотоциклах дозволяється тільки у спортивних організаціях на спеціально відведених акваторіях і під безпосереднім наглядом досвідчених тренерів.

5.9. При використанні водних мотоциклів у районах берегової смуги Чорного моря вихід водних мотоциклів у плавання дозволяється лише за наявності на пункті прокату чергового катера для надання в разі необхідності допомоги водному мотоциклу або договору власника водного мотоцикла з рятувально-водолазною службою для забезпечення безпеки плавання, про що інформується підрозділ Державної прикордонної служби України. Плавання на водних мотоциклах дозволяється на відстані не більше 1 морської милі від берегової смуги, а в місцях розташування пляжів - не ближче 100 м від буйкового огороження пляжів.

5.10. Під час плавання водний мотоцикл завжди повинен рухатися з безпечною швидкістю для того, щоб він міг здійснити належні та ефективні дії для забезпечення безпеки плавання і людського життя при існуючих умовах і обставинах. Особливу увагу при виборі безпечної швидкості необхідно звернути на наявність людей, які перебувають у воді, інтенсивність руху суден у даному районі, маневрові можливості водного мотоцикла тощо.

5.11. У випадку невпевненості в оцінці ситуації (незрозумілість подальшого руху інших суден, неподання або неправильне підтвердження сигналів, втрата орієнтації тощо) водій водного мотоцикла повинен зменшити швидкість або припинити рух до узгодження взаємних дій чи з'ясування ситуації.

5.12. Під час плавання у водія водного мотоцикла при собі повинен бути спеціальний, захищений від дії морської води, жетон з державним реєстраційним номером, який видається йому перед виходом у плавання черговим по базі-стоянки, прокатної бази, або яхт-клубу замість судового білета, а також документи на право управління.

6. Порядок користування водними лижами.

6.1. Користування водними лижами або аналогічними засобами дозволяється тільки вдень при добрій видимості.

6.2. Зони, у яких дозволяється користування водними лижами й аналогічними засобами, визначаються Інспекцією.

6.3. Судноводія судна, що буксирує, повинна супроводжувати особа, якій доручається обслуговування буксира і спостереження за воднолижником.

6.4. Якщо судно, що буксирує, і воднолижник не перебувають в межах спеціально відведеного для них фарватеру, то вони повинні знаходитися на достатній відстані від усіх інших суден, від берега та від людей, що купаються.

6.5. Буксирний канат не можна волочити за судном, якщо за нього не тримається воднолижник.

7. Особливості обліку, утримання, базування маломірних суден та інших плавзасобів, їх плавання у територіальному морі та внутрішніх водах контрольованих прикордонних районів області: Очаківському, Березанському.

7.1. У районах, прилеглих до узбережжя моря, що охороняється Державною прикордонною службою України, в межах територіального моря і внутрішніх вод, де встановлено контрольований прикордонний район, забороняється зберігання на пристанях, причалах і в пунктах базування та плавання маломірних суден і інших плавзасобів, не зареєстрованих в установленому порядку в органах, які здійснюють нагляд за такими суднами і засобами.

7.2. Облік маломірних суден, інших плавзасобів у контрольованому прикордонному районі ведеться адміністрацією пристаней, причалів і пунктів базування у порядку, встановленому обласною державною адміністрацією. (Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 16.08.11 року № 247-р)

Переліки маломірних суден, інших плавзасобів подаються адміністраціями причалів, пристаней і пунктів базування на вимогу уповноважених осіб підрозділу органу охорони державного кордону, у зоні відповідальності якого визначено їх місце базування, до такого підрозділу.

7.3. Маломірні судна, інші плавзасоби після реєстрації в установленому порядку приписуються до пристаней, причалів і пунктів базування та забезпечуються постійними місцями для стоянки (зберігання).

7.4. Списання з балансу й утилізація, передача маломірних суден та інших плавзасобів проводяться з обов'язковим інформуванням про це відповідного підрозділу Державної прикордонної служби України.

7.5. Маломірні судна, інші плавзасоби, повітряні судна, які здійснюють посадку на воду, протягом 24 годин з часу прибуття у прикордонну смугу або

контрольований прикордонний район повинні бути поставлені на облік їх власником в адміністрації найближчої пристані, причалу або пункту базування у порядку, встановленому обласною державною адміністрацією.

7.6. Підприємства, установи й організації, до управління яких належать пристані, причали і пункти базування, впорядковують та обладнують їх в установленому порядку, забезпечуючи належну охорону та зв'язок з підрозділами Державної прикордонної служби України.

7.7. Заходи щодо обліку та утримання маломірних суден, інших плавзасобів, повітряних суден, які здійснюють посадку на воду, на пристанях, причалах і в обладнаних пунктах базування здійснюють адміністрації пристаней, причалів і пунктів базування.

Керівники підприємств, установ і організацій, яким належать пристані, причали і пункти базування, власники маломірних суден, інших плавзасобів, повітряних суден, що здійснюють посадку на воду, зобов'язані надати уповноваженим особам Державної прикордонної служби України безперешкодний доступ до місця їх тримання.

7.8. Власники зазначених суден, інших плавзасобів та посадові особи, які забезпечують їх зберігання, у разі зникнення, викрадення або втрати іншим шляхом цих суден і плавзасобів, а також шкіперського та рятувального майна зобов'язані негайно поінформувати про це підрозділи Державної прикордонної служби України та вжити заходів до їх розшуку.

7.9. Посадка і висадка пасажирів, завантаження і розвантаження торговельних та маломірних суден, інших плавзасобів поза пристанями, причалами і пунктами базування забороняється (за винятком випадків, пов'язаних із стихійним лихом, аварією, катастрофою, або з дозволу підрозділу Державної прикордонної служби України).

7.10. Випуск маломірних суден, інших плавзасобів у територіальне море, внутрішні води України на відстань до 2 морських миль від урізу води здійснюється адміністрацією пристані, причалу або пункту базування згідно з Інструкцією про порядок обліку та випуску маломірних суден, інших плавзасобів у територіальне море та внутрішні води України (далі - Інструкція), яка затверджується обласною державною адміністрацією за погодженням з органами охорони державного кордону, у зоні відповідальності яких вони розташовані.

Випуск суден рибного господарства здійснюється адміністрацією пристані, причалу або пункту базування за належністю відповідно до порядку, затвердженого центральним органом виконавчої влади у галузі рибного господарства, та за погодженням з Державною прикордонною службою України.

Маломірні судна, інші плавзасоби можуть виходити у межах водного простору на відстань до 2 морських миль відповідно до Інструкції без отримання дозволу та інформування відповідних підрозділів Державної прикордонної служби України, у зоні відповідальності яких вони перебувають.

7.11. Випуск маломірних суден, інших плавзасобів за межі 2 морських миль здійснюється відповідно до Інструкції після належного оформлення їх адміністрацією причалу, пристані або пункту базування та завчасного (не пізніше як за одну годину) інформування відповідних підрозділів Державної прикордонної служби України, у зоні відповідальності яких буде здійснено вихід за межі 2 морських миль.

У разі порушення вимог щодо порядку зберігання, виходу у територіальне море та внутрішні води, завантаження і розвантаження торговельних та маломірних суден, інших плавзасобів, посадки і висадки пасажирів підрозділи Державної прикордонної служби України мають право тимчасово забороняти експлуатацію пристаней, причалів і пунктів базування або забороняти вихід у внутрішні води цих суден і плавзасобів. Про запровадження цієї санкції підрозділи Державної прикордонної служби України інформують заінтересованих юридичних та фізичних осіб завчасно. Це обмеження діє до усунення виявлених порушень.

7.12. Вихід маломірних суден, інших плавзасобів за межі 2 морських миль, які не мають відповідних радіоелектронних засобів зв'язку та дозволу на їх користування, забороняється.

7.13. Під час плавання і перебування маломірних суден та інших плавзасобів у територіальному морі та внутрішніх водах забороняється їх підхід до іноземних та українських суден закордонного прямування, якщо це не санкціоновано відповідним підрозділом Державної прикордонної служби України.

8. Порядок здійснення внутрішніх перевезень пасажирів маломірними (малими) суднами, гідроциклами, водними атракціонами і надання послуг пунктами прокату човнів і водних велосипедів.

8.1. Під перевезенням пасажирів розуміється перевезення людей на маломірних суднах, (самохідних і не самохідних), гідроциклах, а також здійснення юридичною особою чи фізичною особою - підприємцем будь-якого переміщення пасажирів за допомогою водних атракціонів, які буксируються маломірним судном.

При цьому судноводій та люди, які знаходяться на несамохідному плавзасобі повинні бути одягненні у рятувальні жилети.

При відході самохідного плавзасобу, який буксирує несамохідний, на якому знаходяться люди, за 50м. від берега повинен постійно чергувати катер з рятувальниками.

8.2. Перевезення пасажирів маломірними суднами, діяльність по наданню послуг водними атракціонами, пунктами прокату човнів і водних велосипедів на водних об'єктах Миколаївської області можуть здійснюватися суб'єктами підприємницької діяльності (юридичними й фізичними особами) за умови одержання дозволу, виданого комісією, створеною рішенням відповідної районної державної адміністрації, і при наявності ліцензії на здійснення господарської діяльності по наданню

послуг з перевезення пасажирів (крім пунктів прокату човнів і водних велосипедів).

У дозволі повинні бути відбиті права пасажирів під час перевезення, відповідальність власника маломірного судна перед пасажирами, у тому числі майнова відповідальність, у випадку надання маломірному судну допомоги при порятунку, або аварії.

До маломірних суден, що перевозять більше 12 пасажирів, застосовуються вимоги, як до пасажирських суден.

8.3. Комісія, при одержанні заяви на видачу дозволу на розміщення місць по наданню послуг з пасажирських перевезень, водних атракціонів та пунктів прокату човнів і водних велосипедів перевіряє дотримання на маломірних судах наступних умов, необхідних для здійснення цієї діяльності:

8.4. Суб'єкт підприємницької діяльності повинен бути юридичною, або фізичною особою, що експлуатує маломірне судно від свого імені, незалежно від того, чи є він власником судна, або використовує його на інших законних підставах.

8.5. Маломірне судно до початку діяльності по перевезенню пасажирів повинне пройти технічний огляд відповідно до технічних вимог до маломірних суден Регістра судноплавства України. За результатами технічного огляду у свідоцтві про придатність судна до плавання робляться оцінки, що стосуються майбутньої діяльності судна: максимальна пасажиро - вантажомісткість, можливість використання маломірного судна в комерційних цілях, район (маршрут) плавання, припустимі гідрометеорологічні умови, мінімальний склад екіпажу.

8.6. Маломірне судно до початку діяльності по перевезенню пасажирів повинне пройти в Укрморрічінспекції огляд при введенні його в експлуатацію по наданню послуг по перевезенню пасажирів та буксирувальних послуг. При цьому особлива увага звертається на відповідність характеристик судна записам в судових документах, комплектацію і стан аварійно-рятувального майна, засобів аварійної сигналізації, зв'язку, а також наявність необхідних маркувань та написів на корпусі, виконання приписів органів контролю. Огляд маломірного судна оформлюється відповідним актом.

8.7. До керування моторними маломірними суднами, що перевозять пасажирів, допускаються судноводії, що мають кваліфікаційне звання і відповідні документи на право керування даним типом плавзасобу, та пройшли щорічну перевірку знань з відміткою в талоні попереджень.

8.8. Місця і маршрути перевезень пасажирів (вантажів), що включають посадку (висадку) пасажирів, повинні бути попередньо погоджені з регіональним відділом Укрморрічінспекції, МНС і підрозділом Державної прикордонної служби України.

8.9. Видача суб'єктам підприємницької діяльності дозволів на розміщення пунктів надання послуг по перевезенню пасажирів маломірними (малими) суднами та плавзасобами на водних об'єктах

Миколаївської області здійснюється в наступному порядку:

- розгляд справ по видачу дозволів на цей вид підприємницької діяльності здійснює комісія, яка призначається щорічно перед початком літнього сезону розпорядженням голови районної державної адміністрації, очолювана першим заступником голови районної державної адміністрації і включає в себе представників управління районної державної адміністрації по економіці, а також Укрморречінспекції, МНС, Державної прикордонної служби, при необхідності інших управлінь і служб. Порядок роботи комісії визначається її головою.

- заяви підприємцями - юридичними особами і підприємцями - фізичними особами на одержання вищевказаного дозволу надаються в комісію.

8.10. До заяви на одержання дозволу на розміщення пунктів надання послуг по перевезенню пасажирів маломірними (малими) суднами та плавзасобами додаються:

підприємцями-юридичними особами:

- копії установчих документів;
- копії судових документів з відміткою про проходження технічного огляду та з допуском до перевезень пасажирів, або вантажів;
- копія наказу судовласника про призначення відповідальних осіб за безпеку судноплавства і попередження забруднення навколишнього природного середовища;
- копії документів на право керування,
- копія письмового договору щодо фрахтування судна (за умови, якщо судно зафрахтоване);
- погоджені маршрути перевезень із вказівкою початкового і кінцевого пункту і графіка роботи (у випадках роботи з необладнаного узбережжя маршрути погоджуються з Державною Прикордонною службою України);
- копія ліцензії на здійснення господарської діяльності по наданню послуг з перевезення пасажирів;
- копія витягу з Державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;

підприємцями - фізичними особами:

- копії документів, на право управління з відміткою про проходження щорічної перевірки знань, кваліфікації, необхідних для цього виду діяльності;
- копії наказів, або заяв про призначення осіб відповідальних за керування суднами, а також відповідальних за безпеку судноплавства
- копії судових документів з відміткою про проходження технічного огляду і з допусками до перевезень пасажирів, або вантажів;
- копія договору оренди суден, якщо вони не належать суб'єкту підприємницької діяльності;
- погоджені маршрути перевезень із вказівкою початкового і кінцевого пункту і графіка роботи (у випадку роботи з необладнаного узбережжя маршрут погоджуються з Державною прикордонною службою України);

- копія ліцензії на здійснення господарської діяльності по наданню послуг з перевезення пасажирів;
- копія витягу з Державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;
- ксерокопія паспорту.

8.11. Комісія, у яку надійшла заява на одержання дозволу, приймає його на свій розгляд і перевіряє створення заявником умов, які передбачені Правилами, після чого готує висновок про видачу дозволу, або відмову в його видачі.

8.12. Комісія залишає за собою право шляхом огляду впевнитися в готовності заявника до передбачуваного виду діяльності, відповідності зовнішнього вигляду та його фактичного технічного стану плавзасобів вимогам безпеки судноплавства, гарної морської практики і високої морської культури.

8.13. Рішення про видачу дозволу, або відмову в його видачі приймається не пізніше 30 днів від дня одержання заяви і необхідних документів.

Дозвіл підписується головою комісії і підтверджується печаткою органа, що створив комісію.

У рішенні про відмову у видачі дозволу вказуються підстави для відмови.

8.14. Наявність у заявника контракту, або договору, складеного до ухвалення рішення про видачу дозволу, не є підставою для обов'язкової його видачі.

8.15. Всі рішення комісії оформляються протоколом її засідання.

8.16. У дозволі вказуються найменування органа, що його видав, прізвище, ім'я, по батькові, адреса проживання громадянина, номер і дата Свідоцтва про державну реєстрацію (перереєстрацію) суб'єкта підприємницької діяльності-фізичної особи, або найменування і адреса юридичної особи, вид діяльності, на яку виданий дозвіл, місце (маршрути) її здійснення, особливі умови й правила здійснення даного виду діяльності, номер реєстрації дозволу, дата його видачі, термін дії.

8.17. Дозвіл видається на строк до 1 року. При реорганізації суб'єкта підприємницької діяльності, втраті дозволу, або приведенні його в негідний стан, продовження строку його дії видача нового дозволу здійснюється у вищевказаному порядку.

8.18. Дозволи під відповідними номерами реєструються в Книзі обліку дозволів, виданих суб'єктам підприємницької діяльності.

8.19. Власник дозволу не має права передавати його іншій юридичній, або фізичній особі.

8.20. Після припинення суб'єктом підприємницької діяльності своєї діяльності виданий дозвіл губить силу.

8.21. У випадку порушення суб'єктом підприємницької діяльності зазначених у дозволі умов і правил обраного виду діяльності комісія може поставити обов'язкові для виконання вимоги по усуненню порушень, зупинити дію дозволу на певний строк, або до усунення цих порушень.

8.22. При повторному, або грубому порушенні суб'єктом підприємницької діяльності умов і правил здійснення діяльності, на яку виданий дозвіл, виданий дозвіл може бути анульовано за рішенням комісії до закінчення строку його дії, при цьому всі фінансові кошти, витрачені суб'єктом підприємницької діяльності при оформленні дозволу, не повертаються.

8.23. Рішення про відмову у видачі (продовженні терміну дії дозволу), припиненню його дії, або його анулюванні є виключним правом комісії.

8.24. Діловодство з питань видачі дозволів ведеться в облікових справах окремо по кожному суб'єкті підприємницької діяльності. Кожна справа має подвійний номер, що складається з порядкового номера справи й номера виданого дозволу.

8.25. Облікова справа складається з матеріалів, які стали основою для видачі дозволу, інформації про виявлені порушення, рішень комісії по його припиненню, продовженню терміну дії, або анулюванню. Строк зберігання облікової справи 1 рік після закінчення терміну дії дозволу.

8.26. При здійсненні діяльності відповідно до отриманих дозволів суб'єкти підприємницької діяльності повинні виконувати наступні правила:

8.27. Здійснювати свою діяльність у строгій відповідності з особливими умовами й правилами, зазначеними в дозволі й ліцензійних умовах.

8.28. Виконувати чинне законодавство, що стосуються кваліфікації фахівців, а також стану маломірного судна і його устаткування, відповідно до нормативно-технічних вимог, правилами безпеки мореплавання, санітарними, екологічними нормами і морською практикою.

8.29. Посадку і висадку пасажирів і надавати послуги водними атракціонами дозволяється тільки на спеціально відведених і позначених відповідним чином ділянках, погоджених суб'єктом підприємницької діяльності підрозділом Державної прикордонної служби України і регіональним відділом Укрморречінспекції і закріпленими за ними рішенням комісії.

8.30. Контроль за дотриманням суб'єктами підприємницької діяльності порядку здійснення внутрішніх перевезень пасажирів маломірними судами на водних об'єктах Миколаївської області здійснюють члени комісії, а також інші організації і відомства, у компетенцію яких входять дані питання.

8.31. По всіх випадках порушень суб'єктами підприємницької діяльності, органи контролю, повідомляють комісію, створену районною державною адміністрацією, для ухвалення рішення про можливість їх подальшої діяльності з надання послуг.

9. Охорона навколишнього природного середовища

9.1. З метою посилення охорони довкілля від забруднення та охорони рибних запасів рух маломірних суден забороняється:

- на ділянках, відведених для промислового рибальства та нерестовищ;
- у заповідниках та заказниках;
- у місцях знаходження водозаборів та станцій перекачування води.

Вказані ділянки та інші заборонені для руху маломірних суден акваторії повинні бути погоджені з начальником відповідного структурного підрозділу Інспекції та позначені інформаційними знаками за рахунок рибодобувних організацій, власників заповідників, заказників, водозаборів, станцій перекачування води.

9.2. Під час перебування в зелених зонах біля міст селищ, сіл, у місцях масового відпочинку населення необхідно дотримуватися вимог природоохоронного законодавства, не допускати дій, які можуть заподіяти шкоду природному середовищу. У зв'язку з цим забороняється:

- пошкоджувати або рубати дерева, кущі, в тому числі сухостій;
- руйнувати нори диких звірів, пташині гнізда, мурашники, ловити та тримати у неволі звірів і птахів;
- пошкоджувати ґрунтовий покрив зняттям дерну, косити траву;
- захаращувати, забруднювати навколишню територію;
- влаштовувати звалища побутового сміття;
- здійснювати заправку моточовнів пально-мастильними матеріалами на плаву;
- зливати у воду пально-мастильні матеріали, викидати промаслене ганчір'я та інше сміття.

10. Техніка безпеки та охорона життя людей на воді

10.1. Вихід маломірних суден дозволяється за:

- сприятливих погодних умов;
- технічної справності судна;
- наявності устаткування та спорядження, визначеного у документах класифікаційного товариства;
- наявності діючих судових документів та відповідного свідоцтва (диплома) на право керування судном.

10.2. Судноводії маломірних суден зобов'язані:

- забезпечувати безпеку плавання судна та пасажирів;
- вміти своєчасно надавати допомогу потерпілим на воді;
- доставляти потерпілих на воді у лікувальні заклади;
- на вимогу осіб, що контролюють безпеку руху, негайно зупинити судно, пред'явити свідоцтво на право керування плавзасобом, документ, що засвідчує належність судна і його придатність до плавання, а в необхідних випадках надавати усні чи письмові пояснення з приводу порушень або пригоди на воді;
- надавати судно незалежно від його форми власності у розпорядження контролюючих органів для надання допомоги іншим суднам, переслідування порушників або доставки у медичний заклад осіб, що потребують медичної допомоги.

10.3. Підхід до берега водних мотоциклів, водних велосипедів, водних атракціонів та інших плавзасобів, призначених для перевезення сидячих на них верхи пасажирів, що буксируються за судном-буксиром, дозволяється тільки по спеціально встановлених фарватерах шириною не менше 10м., обмежених з обох боків на відстані не менше 100м. на морі, та 50м. на річці від берега, буйковим огороженням (відстань між буями - не більше 5 м). Такі фарватери і зони посадки та висадки пасажирів повинні бути обладнані попереджувальними знаками і надписами про заборону купання і знаходження в цих зонах сторонніх осіб. Рух плавзасобів в цих зонах і фарватерах при підході до берегу та вихід від нього повинні здійснюватись на швидкості до 5км/год. Розміщення таких коридорів на судновому ході заборонено.

- Акваторія для швартування судна біля гідротехнічної споруди (причалу) повинна бути огорожена червоними плавучими буями зі сторони підходу

- Межі акваторії, на якій здійснюються розваги, повинні бути погоджені з Укрморречінспекцією, крайні точки зазначеної акваторії помічаються червоними буями, по периметру встановлюються помаранчеві буї через кожні 50 метрів, при цьому вихід із акваторії суден, що задіяні в розвагах. Може здійснюватись тільки в умовах крайньої необхідності.

- Підхід самохідних суден до берега у місцях масового відпочинку людей у необладнаних буями місцях заборонений.

10.4. Судноводіям маломірних суден забороняється:

- виходити у плавання на судні, що не зареєстроване згідно з чинним законодавством, не має відповідних номерних знаків на бортах, не пройшло своєчасно технічний огляд, переобладнаним без відповідного дозволу;

- виходити в плавання в разі відсутності на судні встановлених рятувальних, протипожежних, водовідливних і аварійних засобів;

- керувати судном у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння будь-якого ступеня, а також у хворобливому стані, який може призвести до втрати орієнтації;

- передавати керування судна особам, що знаходяться в стані алкогольного або наркотичного сп'яніння будь-якого ступеня;

- перевозити пасажирів, що знаходяться в стані алкогольного або наркотичного сп'яніння будь-якого ступеня;

- порушувати норми пасажиромісткості та вантажопідйомності судна;

- перевозити пасажирів і вантаж на комерційній основі без відповідної ліцензії;

- керувати судном, не маючи при собі відповідного свідоцтва або диплома на право управління;

- здійснювати рух при видимості менше 500 м;

- виходити у плавання при появі на водоймах льоду і в заборонений для плавання час (період року, коли навігація закрыта);

- зупинятися та ставати на якір для рибальства в межах суднового ходу (фарватеру) та 25-метрової смуги, що прилягає до його меж, ближче 200 м

від мостів;

- заходити в акваторії пляжів та місць, відведених для відпочинку населення і проведення тренувань спортивних суден;

- маневрувати або зупинятися поблизу суден, що не є маломірними;

- зупинятися біля пасажирських або вантажних причалів на відстані ближче ніж 200 м;

- здійснювати рух швидкісних суден, якщо видимість становить менше 1000 м;

- швартуватися до плавучих навігаційних знаків;

- перевозити вибухо та вогненебезпечні вантажі;

- купатися з борту судна, яке не обладнане для цього.

10.5. Судноводій повинен знати та пам'ятати, що в усіх випадках, не передбачених цими Правилами, він має вживати всіх заходів, враховуючи практику судноплавства, для забезпечення безпечного плавання та попередження нещасних випадків на воді. При цьому дані Правила не звільняють його від відповідальності за наслідки, що можуть виникнути через невжиття відповідних заходів

11. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

11.1. Юридичні та фізичні особи, які допустили порушення цих Правил, несуть відповідальність у встановленому чинним законодавством України порядку.

11.2. Співробітник Державної інспекції України з безпеки на морському та річковому транспорті має право вилучати Свідоцтво на право керування маломірним (малим) судном у разі:

- керування судном в стані алкогольного або наркотичного сп'яніння;

- грубого порушення судноводієм правил плавання, що призводить до загрози життю та здоров'ю третім особам.

11.3. У випадку вилучення Свідоцтво на право керування маломірним (малим) судном особа направляється на повторне проходження навчання з обов'язковою здачею іспитів на право керування маломірним (малим) судном. Дія вилученого свідоцтва припиняється з дати його вилучення співробітником Державної інспекції України з безпеки на морському та річковому транспорті.

11.4. У випадку відсутності державних бортових номерів або назви судна, документів на право власності та право керування маломірним (малим) судном, таке судно повинно бути спрямоване до штраф-майданчику, найближчої бази стоянки маломірних (малих) суден.

11.5. Якщо порушення цих Правил стало причиною організації рятувальної операції на воді, то усі витрати, які пов'язані з цією операцією, відшкодовує винна особа.

11.6. Відповідальність за забезпечення безпеки плавання маломірних (малих) несуть особи, яким належать вказані судна або які використовують їх на інших умовах.

11.7. Особи, які користуються маломірним (малим) судном, взятим напрокат, несуть відповідальність за порушення цих Правил нарівні з власниками маломірних (малих) суден.

11.8. Маломірні (малі) судна, затримані як такі, що не відповідають вимогам безпеки плавання, а також наносять шкоду навколишньому середовищу під час їх експлуатації, або вилучені в осіб, які перебувають у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння, утримуються на обладнаних штрафних майданчиках адміністрацією бази-стоянки за рахунок власників.